

Itäniityn luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma, kannanotot ja vastineet

Kannanotto

Yhteisessä kannanotossaan Itäniityn laakson hoito- ja käyttösuunnitelmaan Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ja Stansvikin kyläyhdistys (SKY) pitävät suunnitelmaa pääosin laadukkaana.

Jäljempänä kannanoton sisältö ja vastine esitetään aiheittain.

Kommentti:

Yhdistykset mainitsevat osallistamiseen liittyvänä kritiikin aiheena yhteydenpidon Suomen luonnonsuojeluliitto Uudenmaan piiri ry:n edustajaan paikallisyhdistys Helsyn asemesta ja SKY:n jättämisen tässä yhteydessä yhteydenpidon ulkopuolelle. Yhdistykset toivovat, että jatkossa suunnitteluvaiheessa konsultaatio kohdennetaan myös SKY:een ja SLL:n osalta Helsyyn.

Vastine:

Yhteydenotolla SLL Uudenmaan piirin ja Laajasalo Seuran edustajaan konsultti on hakenut lisätietoa joistain hoito- ja käyttösuunnitteluun liittyvästä erityiskysymyksestä. Kyse ei ole ollut varsinaisesta asukkaiden tai asianosaisten yhdistysten osallistamisesta hoito- ja käyttösuunnitteluun, vaan lisätietojen hankkimisesta tietyssä asiayhteydessä. Edellä mainittuihin tahoihin yhteydessä olemisen maininta osallistamista koskevassa tekstissä on lukijan kannalta hämäävää, eikä hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainita erikseen, mistä asioista konsultti on tietoa etsinyt. Näin ollen kannanottajien huomautus asiasta on ymmärrettävä. Keihin kaikkiin suunnittelija on tiedustelutarkoituksessa yhteydessä työn aikana, on jatkossakin suunnittelijan harkittavissa. Varsinainen osallistaminen toteutetaan mahdollisen asukaskyselyn, yleisötilaisuuden sekä hoito- ja käyttösuunnitelmien kannanottopyyntöjen yhteydessä. SKY:n asemesta kannanoton esittäjänä todettakoon, että Itäniityn laakso ei ole yhdistyksen toiminta-alueella. Kannanottopyyntö lähetettiin kuitenkin yhteisesti usean Laajasalon luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta, eikä siinä eritelty, minkä alueiden suunnitelmiin SKY:n odotettiin ottavan kantaa. Näin ollen yhdistyksen kannanotto asiaan on ymmärrettävä ja se on huomioitu esitystä valmisteltaessa.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat, että jatkossa hoito- ja käyttösuunnitelmien kommentoinnille jätetään reilusti enemmän aikaa. Yhdistykset sanovat kymmenen päivän kommentointiajan olevan aivan liian lyhyen vapaaehtoisvoimin toimiville järjestöille.

Vastine:

Asian valmistelija antoi alun perin kannanotoille aikaa noin kymmenen päivää, mutta pidensi yhdistysten pyynnöstä aikaa kuudella päivällä. Esittelijä pitää kymmentä päivää

yhdelle suunnitelmalle riittävänä kommentointiaikana, mutta Itäniityn laakson kanssa samaan aikaan pyydettiin kannanottoa kolmesta muustakin hoito- ja käyttösuunnitelmasta. Näin ollen kannanottoaika yhtä suunnitelmaa kohti jäi etenkin Helsylle verrattain lyhyeksi. SKY:n toiminta ei ulotu kuin kahdelle kannanotoilla olleen suunnitelman alueelle. Yleisenä huomiona esittelijä toteaa, että riittävän pitkä kannanottoaika on osa hyvää hallintotapaa ja potentiaalisesti parantaa suunnitelmien laatua, joten asiaan kiinnitetään jatkossa huomiota.

Kommentti:

Helsy ja SKY kannattavat alueen pyöräilyrajoitusta ja tukevat rauhoitusmääräysten muuttamista edellä esitetyllä tavalla.

Kommentti:

Yhdistykset pitävät tärkeänä hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitettyä valaistuksen rajoittamista Poikasaartentiellä lepakoiden ja muiden eläinten takia. Lisäksi ehdotetaan, että myös kiinteistöjen omistajia ohjataan valaistuksen rajoittamiseen.

Vastine:

Kiinteistöjen omistajien ohjaaminen koskien heidän alueellaan tehtäviä toimenpiteitä, jotka eivät vaikuta suoraan läheiseen luonnonsuojelualueeseen, olisi poikkeuksellista hoito- ja käyttösuunnitelman yhteydessä. Asia on sinänsä tärkeä, ja kaupunki voi luontoviestinnässään ja muussa tiedottamistyössään suositella valaistuksen rajoittamista yksityisillä pihoidilla. Asiaan voidaan vaikuttaa myös kaavoituksen kautta.

Kommentti:

Helsy ja SKY ehdottavat kevyiden köysiaitojen rakentamista arimmissa kasvillisuuskohteissa polun reunaan kulkua ohjaamaan.

Vastine:

Köysiaita voi olla hyvä kulkua ohjaava rakenne Itäniityn laaksossa. Sellaista on suunniteltu muun muassa juuri perustetulle Kruunuvuorenlammen luonnonsuojelualueelle, joten on johdonmukaista, että aitoja tehdään muillekin suojelualueille, joilla on paljon käyttöä ja kulumisherkkää maastoa. Esittelijä katsoo kuitenkin, että Itäniityn laakson käyttäjämäärät eivät ole eivätkä todennäköisesti tule olemaan suunnitelmakauden aikana yhtä korkeita kuin Kruunuvuoren luonnonsuojelualueiden, koska Jollakseen ei ole suunniteltu laajalti uutta asutusta. Tästä päätellen köysiaidan tarve ei ole niin suuri Jollaksessa. Esittelijä katsoo, että kulumista voidaan vähentää ilman aitaakin tähänastista paremmilla opasteilla, kunnostamalla pitkospuita ja pitämällä polut hyvässä kunnossa.

Kommentti:

Kannanotossa esitetään, että luonnonsuojelualueen opasteissa on hyvä tuoda esiin ekologiset yhteydet, joihin Itäniityn luonnonsuojelualue liittyy mukaan lukien yhteys Villinkiin.

Vastine:

Ekologiset yhteydet on yksi mahdollinen uusissa opasteissa käsiteltävä teema. Toisaalta alueelle ei ole suunniteltu luontopolkua, joten tilaa luontoaiheisille teksteille on opasteissa rajallisesti. Opasteiden sisällön painopiste on rauhoitusmääräysten tekemisessä tunnetuiksi ja paremmin ymmärrettäviksi. Tarkempi opasteiden sisällön suunnittelu ei kuulunut hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Kommentti:

Helsy ja SKY toivovat Itäniityn laakson läheisten metsien liittämistä luonnonsuojelualueeseen. Kannanotossa mainitaan toivottuina uusina luonnonsuojelukohteina Saunalahden itärannan metsät, Karoliinivuori, Tonttuvatvuori ja Sateenvarjokallio rantametsineen.

Vastine:

Luonnonsuojelualueen laajentamisen suunnittelu ei kuulunut hoito- ja käyttösuunnitelman päivitystyön sisältöön. Kannanotossa mainitut alueet ovat lähtökohtaisesti mahdollisia uuteen luonnonsuojeluohjelmaan (2025–2034) ehdotettavia alueita.

Luonnonsuojeluohjelman valmistelu aloitetaan vuonna 2023. Suojelun toteuttamismahdollisuuksiin vaikuttavat myös kaavoitusratkaisut. Voimassa oleviin asemakaavoihin merkityt rakennettavat alueet ovat muuta aluesuunnittelua sitovia.